

2021BEM191

DATUM	4-10-2021
AAN	Provinciale Staten
VAN	Robert Strijk
ONDERWERP	Quotum participatiewet en SROI

In de voorbereiding van de kadernota zijn door het Statenlid Mueler vragen gesteld over Social Return on investment. In zowel de vraag als het antwoord liepen het begrip Social Return on Investment (hierna SROI) en het aantal collega's bij de provincie die vallen onder de participatiewet door elkaar heen. Daarom lijkt het mij goed u nadere toelichting te geven over hoe SROI bij inkoop en aanbesteden werkt. In de beantwoording op de technische vragen ben ik ingegaan op het aantal collega's bij de provincie die vallen de participatiewet. Hierbij wil ik u graag over beide begrippen nader informeren.

SROI

Bij aanbestedingen wordt aandacht gevraagd voor de toepassing en invulling van SROI. Dit wordt afhankelijk van de aanbesteding wisselend ingevuld. Een voorbeeld van invulling is de aanwezigheid van koekjes vanuit een sociale bakkerij die gratis bij het koffieapparaat te vinden zijn. Een ander voorbeeld is de inzet van verkeersregelaars met een afstand tot de arbeidsmarkt door een aannemer bij diens werkzaamheden voor de provincie.

Bij iedere aanbesteding is het een afweging en een zoektocht om te zoeken hoe SROI ingevuld kan worden binnen de opdracht en de eisen die de eisen aan de proportionaliteit bij aanbestedingen daaraan stelt. Daarbij hangt veel af van de creativiteit van de inschrijvers.

Team IJS, cluster Inkoop, ondersteunt bij de invulling van de SROI in een aanbesteding. Monitoring op de invulling en nalevering van SROI is niet centraal belegd en ligt bij de verschillende contracteigenaren. In de bijlage treft u een nadere duiding van het begrip SROI.

Participatiewet

In 2013 is een Sociaal Akkoord gesloten tussen het kabinet, vakbonden, overheid en bedrijfsleven. In het akkoord zijn afspraken gemaakt om 125.000 extra garantiebannen te realiseren. Dit is daarna vastgelegd in de Wet Banenafpraak en quotum arbeid beperkten (WQ) die in 2015 is ingegaan.

Het IPO speelt een coördinerende en ondersteunende rol bij het invullen van deze verplichting vanuit de provincies. Ook monitort de IPO in welke mate provincies aan de afspraken voldoen.

De Provincie Utrecht heeft vanaf het begin voor het invullen van de afspraken nadrukkelijk gekozen voor een beleid waarbij participatiekandidaten duurzaam in de organisatie kunnen landen. In de interprovinciale monitor van 2020 is terug te zien dat de Provincie Utrecht in 2020 22,77 fte aan participatiebanen heeft gerealiseerd en dat zij daarmee als een van de weinige provincies ruim boven haar taakstelling (18,95 fte) zat. Voor 2021 is het, mede door het vertrek van een aantal collega's in een participatiebaan, lastiger om aan de taakstelling te voldoen. Ook omdat het aantal formatieplaatsen in de provinciale organisatie, en daarmee de taakstelling die een percentage van de formatie betreft, is uitgebreid en omdat het te bereiken percentage tot 2023 jaarlijks stijgt. Ook blijkt begeleiding en werving in Coronatijd lastiger. Voor 2021 is de taakstelling voor de Provincie Utrecht 22,77 fte.

Momenteel zijn er daarvan 19,28 fte gerealiseerd. Dit vraagt om een extra inspanning in het laatste kwartaal. Het CMT is hiervan op de hoogte en beraad zich op maatregelen om te zorgen dat de taakstelling het liefst in 2021 maar alvast zeker in 2022 wordt ingewilligd.

Over beide onderwerpen zullen wij u waar nodig verder informeren via de P&C producten.

Bijlage Achtergrondinformatie Social Return

Definitie:

Social Return (ook wel Social Return on investment (SROI) genoemd) betreft het opnemen van specifieke voorwaarden in een aanbesteding om te stimuleren dat bedrijven extra banen, leerwerkplekken en stageplekken creëren voor mensen met een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt.

Beleid:

De toepassing van SROI bij inkoop en aanbestedingen is vastgelegd in [het provinciaal Inkoopbeleid](#) (Herziene versie 2017 definitief, Referentienummer 81ABF57B). Om precies te zijn in hoofdstuk 3, Ethische en maatschappelijke/duurzame uitgangspunten, paragraaf 3.2 Duurzaam Inkopen.

Social Return betreft het opnemen van specifieke voorwaarden in een aanbesteding om te stimuleren dat bedrijven extra banen, leerwerkplekken en stageplekken creëren voor mensen met een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt.¹ Bij het Inkopen van Werken, Leveringen en Diensten kan de Provincie ook interne en andere (externe) provinciale kosten of belangen betrekken in haar afweging welke aanbestedingsprocedure te volgen of welke selectiemechanismen zij bij een aanbestedingsprocedure wil hanteren.

Om het bij inkopen zorg te dragen voor zoveel mogelijk maatschappelijke waarde en dit beter te borgen hanteert de Provincie het zogenaamde Comply or explain-beginsel²; de duurzaamheidcriteria van RVO.nl. Circulair Inkopen en Social Return² worden in beginsel altijd meegenomen in alle meervoudig onderhandse, nationale en Europese aanbestedingen ténzij schriftelijk gemotiveerd wordt door de interne opdrachtgever voor de desbetreffende aanbesteding waarom dat in dat specifieke geval niet mogelijk of wenselijk is. Zie hiervoor ook paragraaf 3.2 van dit inkoopbeleid.

(...)

Bij inkoop houdt de provincie Utrecht rekening met sociaal zwakkeren in de samenleving.

Hierbij spelen onderwerpen als arbeidsreïntegratie en arbeidsomstandigheden een rol. De Provincie heeft oog voor de sociaal zwakkeren in de samenleving. Zij stimuleert daarom waar mogelijk en doelmatig door middel van het instrument van de Social Return de participatie van arbeidsgehandicapten in het arbeidsproces of andere personen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld door de inzet van individuele personen binnen de uitvoering van een aanbestede opdracht hetzij door bijvoorbeeld de deelneming aan een aanbesteding voor te behouden aan sociale werkplaatsen of aan ondernemers die de maatschappelijke en professionele integratie van gehandicapten of kansarmen tot hoofddoel hebben, of de deelname aan de aanbesteding voor te behouden in het kader van programma's voor beschermde arbeid, mits ten minste 30% van de werknemers van deze werkplaatsen, ondernemingen of programma's gehandicapte of kansarme werknemers zijn. De provincie werkt samen met andere overheden, of onderdelen daarvan (zoals bijvoorbeeld met het Werkgevers Servicepunt Utrecht Midden), en sociale ondernemers binnen de regio om mensen uit de eigen regio aan het werk te krijgen. Het Comply or explain-beginsel geldt ook ten aanzien van het toepassen van de hoofdregel omtrent Social Return. Deze hoofdregel is dat Social Return wordt toegepast bij aanbestedingen van opdrachten voor Werken of Diensten met een geraamde waarde van minimaal € 250.000,- en een looptijd van minimaal zes maanden. Bij opdrachten voor Leveringen wordt de SROI-eis in beginsel overigens geacht niet proportioneel te zijn. Ook bij Social Return geldt dat de beargumenteerde keuze dit al dan niet toe te passen bij de interne opdrachtgever binnen de Provincie ligt.

¹ Social Return bij het Rijk, brochure van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, juli 2011, p. 2.

² De hoofdregel is dat Social Return wordt toegepast bij aanbestedingen van opdrachten voor Werken of Diensten met een geraamde waarde van minimaal € 250.000,- en een looptijd van minimaal zes maanden. Bij opdrachten voor Leveringen wordt de SROI-eis in beginsel overigens geacht niet proportioneel te zijn. Bij afwijking van de hoofdregel dient de medewerker conform het comply or explain-beginsel deze afwijking te motiveren.